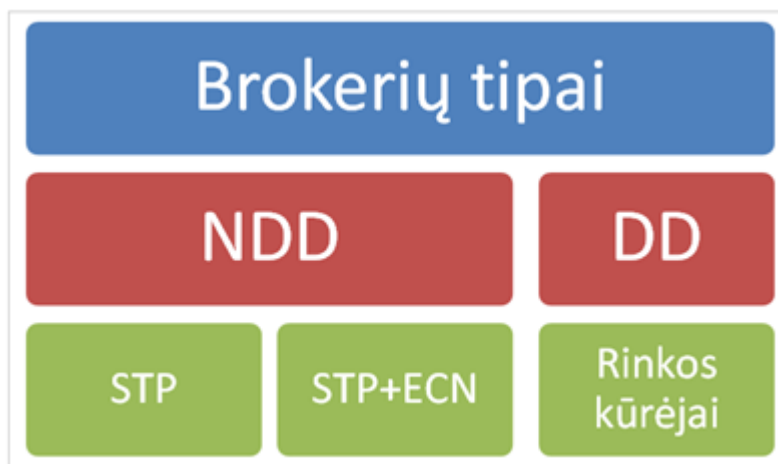

Jei turite pakankamai žinių pradėti prekybą Forex, atėjo pats metas papasakoti kaip pasirinkami **Forex brokeriai**. Patikimas Forex brokeris ne mažiau svarbus už saugų banką. Šioje pamokoje susipažinsime su Forex brokerių tipais, išsiaiškinsime kaip pasirinkami Forex brokeriai pagal savo poreikius ir prioritetus. Daug kur rašoma, kaip svarbu išsirinkti patikimą brokerį, tačiau pradedantysis spekuliantai dažnai to neįvertina. Įsidėmėkite, Forex brokeriai – tai jūsų verslo partneris, tačiau kaip ir kiekviename versle partneris žiūri naudoti sau. Jeigu pasirinksite netinkamą verslo partnerį (t.y. brokerį), galite likti apgauti, mat ne visi brokeriai dirba sąžiningai. Kai kurie jų netgi siekia pasipelnyti iš spekulianto klaidų,

Kaip skirstomi Forex brokeriai

Pirmas žingsnis renkantis brokerį yra išsiaiškinti kokios yra jūsų pasirinkimo galimybės. Todėl renkantis, derėtų įvertinti daug dalykų pradedant teisiniu reglamentavimu, baigiant forumuose žmonių atsiliepimais. Tačiau kone svarbiausias iš vertinimo kriterijų tampa pagrindiniai 2 brokerių tipai: NDD ir DD. Na bet apie viską iš pradžių.

Visi Forex brokeriai yra skirstomi į dvi kategorijas – brokerius, kurie klientų pirkimo pardavimo sandorius siunčia į tarpbankinę valiutos rinką, ir tuos, kurie sandorių į šią rinką neišveda. Forex brokeriai, kurie klientų sandorius išveda į tarptautinę valiutų rinką vadinami trumpiniu NDD („Non-Dealing Desk“), tie brokeriai, kurie sandorių neišveda – DD (angl. „dealing Desk“). Šiame straipsnyje naudosime būtent šiuos terminus, nes juos naudoja ir Lietuvoje veikiančys FOREX brokeriai.

DD Forex brokeriai

DD Forex brokeriai uždirba pinigus iš spreadų. Šie Forex brokeriai neišveda kliento sandorių į tarpbankinę valiutos rinką. Visa prekyba vykdoma tarsi smėlio dėžėje – t.y. jeigu jūs

parduodate EUR/USD, tai brokeris jus suveda su kitu savo klientu, kuris perka EUR/USD ir už suteiktą paslaugą sau pasilieka spredo mokestį. Tačiau būna atvejų kai DD brokeris neranda kito kliento, kuris pirktų EUR/USD, tokiu atveju brokeris pats tampa pirkėju. Taip Jūs viską teisingai supratote ir mes rašydami šį straipsnį neprivėlėme klaidų - DD Forex brokeriai prekiauja prieš savo klientus - kai klientai perka, brokeris jiems parduoda, kai klientas parduoda - brokeris perka. Tačiau jeigu brokeris užima kitą sandorio pusę, jis prisiima valiutos riziką (kitais tariant jei EUR/USD pigs, tai brokeris praras pinigus), todėl tarp DD brokerių ypatingai yra daug apgavysčių. Spekuliantas nemato tikrų rinkos kotiruočių (nes vieningos valiutos biržos nėra), todėl brokeris gali manipuliuoti valiutos kotiruotėmis, uždelsti sandorius ir vykdyti kitas gudrybes, siekdamas, kad pats „nepraloštų“ pinigų. Tokie Forex brokeriai dažnai siūlo fiksuota spredą, ir neima komisinių už savo paslaugas.

Kadangi DD brokeriai veikia tarsi smėlio dėžėje, jei dar vadinami rinkos formuotojais. DD brokeriai perka kotiruotes iš Reuters, Bloomberg, ir pagal jas sukuria savo rinką, kurioje ir prekiauja klientai.

NDD Forex brokeriai

NDD brokeriai neperima klientų pozicijų. Tokie Forex brokeriai dirbdami per kliringo kompanijas - stambius bankus, kurie perduoda kliento prekybos pavedimus į tarpbankinę rinką (t.y. jei jūs perkate, brokeris suranda realų parduotuvę realiu laiku), neprisiimdami valiutos rizikos, todėl NDD brokeriai pateikiama kaina visuomet atitinka rinkos kainą, neuždelsia sandorių įvykdymo laiko ir pan. NDD brokeriai dažniausia uždirba iš spredo, nors kai kurie ir ima komisinius. NDD Forex brokeriai gali būti 2 tipų STP ir STP+ECN:

STP (straight-through processing) - tai tiesioginis užsakymų apdirbimas. Tokie Forex brokeriai turi prieigą prie likvidumo tiekėjų, kurie turi prieigą prie tarpbankinės valiutų rinkos. Likvidumo tiekėjai (angl. Liquidity providers) - paprastai yra stambiausi pasaulio bankai. Likvidumo tiekėjai užtikrina didesnę kainų stabilumą ir valiutos likvidumą. Prisiimdami klientų pozicijas, likvidumo tiekėjai rizikos neprisiima. Kadangi tokias paslaugas tiekia tik stambiausi pasaulio bankai, jie be didesnio vargo suveda valiutos pirkėjus ir parduotuvę, bet jeigu taip įvyksta, kad prasideda masinis valiutos pirkimas, tuomet bankai išmeta valiutą į tarpbankinę rinką, tai pasikratydami valiutos rizikos. STP brokeriai paprastai uždirba iš spredo. Brokeris mato kiekvieno likvidumo tiekėjo valiutos konvertavimo kursą. Kuo daugiau likvidumo tiekėjų STP brokeris turi, tuo mažesni spredai ir geresnės sąlygos klientui. Pavyzdžiui, turint 3 likvidumo

tiekėjus, sistemoje Brokeris matys 3 skirtingas tos pačios valiutų poros kotiruotes ir spekuliantui rodys tik geriausią kainą.

	Pirkimo kaina	Pardavimo kaina
Likvidumo tiekėjas „A“	11.398	11.401
Likvidumo tiekėjas „B“	11.399	11.401
Likvidumo tiekėjas „C“	11.400	11.402

Duotuoju atveju spekuliantas matys pirkimo kainą 1,1401 ir pardavimo kainą – 1,1400. Na tiesą sakant ne visiškai tokią, mat brokeris nėra labdaros organizacija, tad jis užsidės papildomą spreadą ir spekuliantui rodys, kad pirkti valiutą gali už 1,1399, o parduoti už 1,1402. Tokiu būdu FTP brokeriai uždirba iš spreado.

ECN (Electronic Communications Network) – elektroninis komunikacijos tinklas – tai elektroninėje erdvėje esant savotiška tarpbankinė valiutos rinka, kurioje dalyvauja bankai, rizikos kapitalo fondai, spekuliantai ir netgi kiti Forex brokeriai. ECN brokeriai ima komisinius už savo paslaugas. Kadangi pavedimai į ECN yra realūs, todėl paprastai už juos mokami komisiniai, o ne spreadas. Tiesa, ECN brokerio paslaugos yra brangiausios, tačiau ir prekybos sąlygos yra geriausios. ECN brokeriai neturi tikslo apgauti spekuliantų, todėl prekyba vykdoma sąžiningai ir skaidriai. Spekuliantas prekiauja realioje rinkoje, o ne dirbtinai sukurtoje virtualioje prekybos aplinkoje. Dėl to jo prekybos pavedimai išpildomi geriausia kaina. ECN Forex brokeriai taip pat leidžia matyti rinkos gylį (parodo, kokiam kainų lygyje yra klientų pardavimo ir pirkimo pozicijos taip sudarydamas geriausias kainos santykius pvz.: geriausias penkias pirkimo ir pardavimo sandorių kainos). Pagrindinis ECN brokerių trūkumas yra labai didelis minimalus depozitas, kuris dažnai gali siekti net iki 50 000 – 100 000 \$.

Kurie Forex brokeriai Jums labiausiai tinka?

Kurį brokerį jums pasirinkti DD ar NDD? Tai visiškai priklauso nuo jūsų. Viskas priklausys nuo to, kokio tipo prekiautojas jūs esate. Priklauso kaip dažnai prekiausite. Jei dažnai prekiausite ir turite mažą depozitą jums ypatingai svarbus bus spreado dydis. Tuo tarpu spekuliantams, kurie prekiauja rečiau, bet ilgesniais periodais, spreado dydis nėra toks svarbus. Kad būtų lengviau suprasti pateikiame lentelę:

DD (rinkos kūrėjai)	NDD (STP)	NDD (STP+ECN)
---------------------	-----------	---------------

Fiksuotas spreadas	Dažniausias nepastovus spreadas	Nepastovus spreadas arba komisiniai mokesčiai
Prekiauja su klientu	Tiltas tarp kliento ir likvidumo tiekėjo	Sandorius išveda į tarpbankinę valiutos rinką
Nustato kainas pats	Kainas nustato likvidumo tiekėjai	Kainas nustato likvidumo rinkos dalyviai
Pozicijų užsakymai yra užpildomi brokerio nuožiūra	Automatinis įvykdymas, be jokių kainos keitimų	Automatinis įvykdymas, be jokių kainos keitimų Rodo rinkos gilumą

Yra daug temų ir diskusijų, kad visi Forex brokeriai yra blogiečiai ir norintys išsunkti iš jūsų paskutinius pinigus, tačiau dauguma brokerių tiesiog nori sudaryti jums tinkamas prekybos sąlygas, ir pelnytis iš komisinių. Jums praradus pinigus, brokeris praras savo klientus, todėl natūralu, kad brokeris nebus suinteresuoti pakišti koją savo klientams. Tačiau nereikia pamiršti, kad tarp brokerių yra ir apgavikų, todėl anksčiau minėta prielaida taikoma tik rimtiems brokeriams. Tad kaip atskirti sąžiningą brokerį nuo nesąžiningo?

Kaip pasirenkami Forex brokeriai?

Forex brokerių yra daug, todėl Forex brokeriai stipriai konkuruoja tarpusavyje dėl kiekvieno kliento. Brokerių yra ne tik daug, bet jie teikia skirtingas paslaugas ir skirtingomis sąlygomis, tad išsirinkti brokerį nėra taip paprasta. Išsirinkti brokerį gali tapti pakankamai sudėtinga, todėl mes jums pateiksime keletą pagrindinių taisyklių, kuriomis vadovaudamiesi galėsite susirasti geriausią jums tinkamą brokerį.

1. **Teisinis statusas.** Jums derėtų įsitikinti, ar pasirinkta Forex kompanija yra teisėtai įsteigtas ir veikiantis juridinis asmuo, turintis savo buveinę, adresą bei valdymo organus. Paprastai šią informaciją visi rimti ir profesionalūs Forex brokeriai pateikia savo interneto tinklalapiuose. Deja, ne visada ši informacija būna teisinga. Norint sužinoti daugiau, galite paieškoti informacijos nepriklausomuose Forex interneto portaluose, kreiptis į investavimu užsiimančias kompanijas, o kraštutiniu atveju į valstybės, kurioje nurodyta Forex brokerio registracija, juridinių asmenų registrą (ar kitą atitinkamą instituciją) ir užklausti šios informacijos. Taip pat labai svarbu išsiaiškinti, ar Forex brokeris turi licenciją, leidžiančią jam teikti brokerio paslaugas. Paprastai šiai veiklai licencijos reikalingos daugelyje valstybių – JAV, Didžiojoje Britanijoje, Šveicarijoje ir kt.

Užsienio institucijos atsakingos už brokerių skaidrumą:

- Financial Conduct Authority
- Prudential Regulation Authority

- Swiss Federal Department of Finance
- Swiss Financial Market Supervisory Authority
- Romande des intermediares financiers
- Hong Kong Securities and Futures
- Australian Securities and Investments Commission

Lietuvoje gyvenantiems ar veikiantiems asmenis, prekybą FX rinkoje paprasčiausia pradėti per užsienio Forex kompaniją reprezentuojantį Lietuvos brokerį (angl. introducing broker) (toliau – IB), t.y. oficialų ir įgaliotą užsienio Forex kompanijos atstovą Lietuvoje. Tačiau šiuo atveju, be prieš tai nurodytos informacijos, Jums taip pat derėtų įsitikinti, ar šis IB iš tiesų yra oficialus užsienio kompanijos atstovas ir turi pasirašęs sutartį su atstovaujama Forex kompanija.

2. Mokesčiai. Kad ir kokius sandorius sudarytumėte arba kad ir ką pirktumėte, jums visuomet teks mokėti mokesčius. Forex brokeriai gali rinkti iš jūsų mokesčių per spreadą arba taikyti komisinius mokesčius. Svarbu ieškoti tokių mokesčių, kurie yra mažiausi. Kartais jums gali tekti paaukoti mažesnius mokesčius už geresnes paslaugas teikiančią brokerį.
3. Pinigų išėmimas ir įdėjimas. Geras Forex brokeris sudaro sąlygas lengvai išsiimti ir įdėti pinigus į savo sąskaitą. Sąžiningi Forex brokeriai neturi tikslo apsunkinti pelno nuėmimo sąlygų. Todėl pasitikrinkite kokias sąlygas teikia jūsų pasirenkamas brokeris.
4. Prekybos platforma. Prekiaujant virtualiai, dauguma operacijų yra vykdoma per brokerio prekavimo platformą. Tai reiškia, kad brokerio siūloma platforma turi būti paprasta, ir turinti daug techninės analizės priemonių. Visuomet patikrinkite kokią platformą naudoja brokeris, rinkitės tą brokerį, kuris siūlo jums prekiauti tokią prekybos platformą, kurią jūs gerai išmanote. Prekiaudami nauja platforma, kurios gerai neišmanote galite pridaryti brangių klaidų.
5. Operacijų vykdymas. Labai svarbu, kad brokerio pateikiamos valiutos kotiruotės būtų tikslios, eitu realiu laiku ir nebūtų jokio vėlavimo.
6. Klientų aptarnavimas. Forex brokeriai nėra tobuli, todėl turite išsirinkti tokį, su kuriuo visuomet galite lengvai susiekti ir išsiaiškinti nesklandumus.
7. Svertas. Prieš pasirenkant brokerį, taip pat derėtų pasidomėti, kokius svertus jis taiko, pavyzdžiui, 1:20, 1:40, 1:50, 1:100, 1:200, 1:300 ir kt. Dažnai vienas ir tas pat brokeris gali siūlyti savo klientams pasirinkti įvairius svertus. Koks prekybos svertas tinkamas Jums, priklauso nuo Jūsų investicijų sumos bei prekybos Forex rinkoje strategijos. Tačiau į tokius brokerius, kurie taiko 1:200 ir didesnius svertus patartume žiūrėti atsargiau, kadangi su tokiais svertais yra sudėtinga saugiai prekiauti, todėl toki Forex brokeriai bus suinteresuoti jūsų pinigų praradimu.

8. Prekybos sąlygos. Patartina pradėti nuo to, ar brokeris siūlo NDD ar DD prekybą. Apie šiuos tipus jau esame kalbėję anksčiau, todėl dabar jums turėtų būti pakankamai aišku, kurį brokerio tipą jūs norėtumėte pasirinkti.
9. Papildomos paslaugos. Taip pat nepakenks pasidomėti ir dėl papildomų brokerio paslaugų, tokių kaip techninė analizė, naujienų pateikimas bei rinkos komentarai, teikimo tvarkos ir įkainių. Vieni Forex brokeriai papildomas paslaugas savo klientams teikia nemokamai, kiti prašo už tai papildomos priemokos. Atkreiptinas dėmesys, jog kai kurie Forex brokeriai organizuoja nemokamus pažintinius seminarus apie Forex rinką savo potencialiems klientams. Taigi Jūs visuomet galite pasinaudoti šia galimybe.

Pabaigai

Sveikiname, dabar jūsų neapgaus joks brokeris! Dabar Jūs žinote kaip pasirinkti brokerį. Prieš darant galutinį sprendimą dėl brokerio, patartina paskaityti atsiliepiamus apie brokerį spekuliantų forumuose – geriau mokytis iš svetimų klaidų nei savų! Lietuvoje veikia nemažai aktyvių Forex forumų, todėl šiek tiek pasiknaisioję nesunkiai rasite informacijos apie savo ieškomą brokerį. Taip pat galite pasiteirauti kitų spekuliantų rekomendacijų. Tikimės, kad ir mūsų patarimai padės jums prekiauti sėkmingai.

20. pamoka. [Forex robotai, prekybos signalai ir kitos apgavystės](#)

Nelik abejingas: įvertink straipsnį - pasidalink su draugais...

Straipsnį parengė: Justinas J. ir Simonas Adomavičius

Forex brokeriai: kaip išsirinkti tinkamą?

16 balsai/ Vid.4.9